

عنوان مقاله:

تاریخ بیهقی؛ کتابی از میان رفته یا آرزویی شکل نگرفته (نظریه ای درباره حجم و محتوای تاریخ بیهقی)

محل انتشار:

فصلنامه متن پژوهی ادبی، دوره 19، شماره 63 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسنده:

محمدرضا حاج بابایی - استادیار دانشگاه علامه طباطبائی(ره)، تهران

خلاصه مقاله:

تاریخ بیهقی از جمله آثار گرانسنگ نثر فارسی است که با توجه به موضوع آن، در دو حوزه ادبیات و تاریخ، مورد نقد و بررسی قرار می گیرد. یکی از مهم ترین پرسش هایی که در باب این کتاب مطرح است، میزان حجم و محتوای این کتاب است. موضوع تاریخ بیهقی، چنان که امروزه در دست ماست، روایتگر چگونگی به قدرت رسیدن مسعود غزنوی و حوادث دوران زمامداری وی تا اندکی پیش از مرگ اوست. ظاهراً بیهقی در پی تکمیل تاریخ خویش تا پایان دوران مسعود و نوشتن تاریخ جانشینان مسعود نیز بوده است. عده ای از پژوهشگران بر اساس پاره ای از مطالب کتاب و نیز سخنان ابن فندق و اشارات چندی که در بعضی از کتاب ها آمده است، چنین استنباط کرده اند که حجم این کتاب، بسی فزون تر از آن چیزی است که امروزه در دسترس است. در مقاله حاضر، با طرح پرسش ها و فرضیه ها و نیز آوردن مطالبی از خود متن تاریخ بیهقی، نشان داده ایم که تاریخ بیهقی کتابی فراتر از آنچه امروزه در دسترس همگان است، نبوده است و حداکثر چیزی که می توان بیان کرد، این است که بیهقی در پی طرحی کلان برای نوشتن تاریخ محمود، مسعود و دیگر جانشینان ایشان بوده که بنا به دلایل نامعلوم از انجام آن بازمانده است.

کلمات کلیدی:

تاریخ بیهقی، ابوالفضل بیهقی، نثر فارسی، تاریخ نویسی، تحلیل انتقادی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1393441>

